به نام خدا	اداره آموزش و پرورش شهرستان آبیک	آموزشگاه نمونه دولتی سوره	نمره به عدد : به حروف :	مهر آموزشگاه
سوال های نوبت: اول آزمون **علوم و فنون (۳)** پایه : دوازدهم رشته علوم انسانی				
شامل ۳۱ سوال در ۴ صفحه	تاریخ آزمون : / ۱۰/ ۱۴۰۲	مدت امتحان: ۸۰دقیقه		
نام و نام خانوادگی :		پاسخ نامه ندارد		

میاسای ز آموختن یک زمان / ز دانش میفکن دل اندر گمان

رده	پرسش ها	شمارک
	الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره)	
۱	عبار ت های درست را با(ص) ونادرست را با (غ) مشخص نمایید الف -لحن نسیم شمال لحنی طنزآمیز و انتقادی برای بیان مسائل سیاسی و اجتماعی بود ( ) ب- ترجمۀ آثار اروپایی در ایران با تاسیس چاپ خانه در زمان ناصرالدین شاه آغاز شد ( )	۰/۵
۲	هر یک از موارد گروه الف در جدول زیر، مربوط به کدام شخصیت ازگروه « ب » است؟ (یک مورد اضافی است) الف: الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زمان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل های لطیف نوشت. ب) در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره دست بود. ب: ۱-ایرج میرزا ۲-قائم مقام فراهانی ۳-عارف قزوینی	۰/۵
۳	الف- اولین و تنهاترین کتاب تاریخی دورۀ مشروطه چه نام دارد؟ :..... ب- تنها نمونۀ نمایشنامۀ فارسی توسط چه کسی نوشته شد؟	۰/۵
۴	سبک بازگشت ، بازگشتی به دوره های ..... و ..... بود. الف)هندی ، خراسانی ب)معاصر، عراقی ج) خراسانی ،عراقی د) خراسانی ،اصفهانی	۰/۲۵
۵	کدام گزینه در معرفی اثر و نام صاحب آن، صحیح نیست؟ الف) دهخدا- صوراسرافیل ب) جیمز موریه- سرگذشت حاجی بابا اصفهانی ج) قائم مقام فراهانی- منشآت د) محمد باقر میرزا خسروی – شمس و طغرا	۰/۲۵
۶	ازبارزترین ویژگی های ادبیّات دورۀبیداری است. الف) قانون ب) تعلیم وتربیت جدید ج) توجّه به مردم د)وطن	۰/۲۵
۷	نگرش شاعران دوره مشروطه نسبت به جهان بیرون چه تغییری کرد ؟	۰/۵
۸	یکی از ویژگی های زبانی و یکی از ویژگی های ادبی شعر دوره ی بازگشت و بیداری را بیان کنید .	۰/۵
۹	از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ..... است .	۰/۵

۱۰	بیت زیرمربوط به کدام دوره است؟ "فرّخی ، زجان ودل می کنددراین محفل دل نثار استقلال ،جان فدای آزادی"	۰/۲۵
ب) موسیقی شعر (۶ نمره)		
۱۱	برای هریک از وزن های زیر واژه ی مناسب بنویسید . الف) U – U – ب) U – – U	۰/۵
۱۲	پایه های آوایی بیت زیر را بنویسید . من بی مایه که باشم که خریدارِ تو باشم حیف باشد که تو یارِ من و من یارِ تو باشم (سعدی) پایه های آوایی	۱
۱۳	مشخّص کنید که مصوّت بلند « و » در کدام یک از واژه های زیر احتمال کوتاه تلفّظ شدن و در کدام یک عدم احتمال آن صورت پذیر است ؟ الف) مو ب) سو	۰/۵
۱۴	با خوانش درست بیت ها و درک پایه های آوایی هر بیت ، مشخّص کنید که وزن کدام بیت همسان و کدام بیت نا همسان است . وزن هر کدام را بنویسید . الف) باز این چه شورش است که در خلق عالم است ؟ باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است ؟ ب) گر شاخه‌ها دارد تَری ، وَر سرو دارد سَروری وَر گُل کند صد دلبری ، ای جان تو چیزی دیگری	۱
۱۵	در کدام یک از ترکیب های زیر احتمال حذف همزه وجود ندارد؟ الف) باز این ب) درد آدم ج) آتش است د) در آینه	۰/۲۵
۱۶	در بیت « در دام فتاده آهویی چند / محکم شده دست و پای در بند» چه نوع اختیارات شاعری(زبانی)وجود دارد و در کدام هجا اتفاق افتاده است؟	۰/۵
۱۷	پس از تقطیع هجایی بیت زیر ، دونوع اختیار شاعری در آن مشخّص کنید . پس سوی کاری فرستاد آن دگر تا از این دیگر شود او باخبر (مولوی) پایه های آوایی نشانه های هجایی وزن واژه	۲
۱۸	تقطیع و نشانه های هجایی واژه ها در کدام گزینه درست آمده است؟ الف) سیاست نامه : سِ / یا / سَت/ نا / مِ (U – – – U) ب) گیاهخوار : گی / یا / ه / خا / ر (– – U– U) ج) یارانه : یا / را / نه (– – –) د) بیاموز : بی/ یا/ مو/ ز (– – – U)	۰/۲۵

ج) زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۱۹	**درست یا نادرست بودن جمله های زیر را بنویسید .** **الف) زیبایی آفرینی مراعات النظیر در تعامل واژه هاست .** **ب) آرایه هایی مانند : اغراق ، ایهام و تضاد در حوزه ی آرایه های لفظی جای می گیرند .** **ج) در آرایه ی لف و نشر شاعر تعیین می کند که هر یک از توضیحات به کدام یک از امور ذکر شده ربط دارد** **د) متناقض نما برانگیختن اعجاب است از راه خلاف عرف و عادت .**	**۱**
۲۰	**شاعر با آوردن تضمین در شعر خود چه هدفی را دنبال می‌کند؟ (دو مورد)**	**۰/۵**
۲۱	**در بیت زیر چه آرایه ای به کار رفته است؟ دانسته تاریخی مرتبط با آن را بیان کنید.** **« یتیمی را حبیب خویش خوانده ز ادنایش ، به او ادنی رسانده»**	**۰/۲۵**
۲۲	**آرایه‌های مقابل کدام بیت هر دو درست است؟** **الف) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت / گهر دیده نثار کف دریای تو دارد (مراعات نظیر، تلمیح)** **ب) چشمهٔ حیوان به تاریکی در است / لؤلؤ اندر بحر و گنج اندر خراب (مراعات نظیر، تضمین)** **ج) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها (تلمیح، تضمین)** **د) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی / من از آن روز که در بند توام ، آزادم (تضمین، تلمیح)**	**۰/۲۵**
۲۳	**تضمین به کار رفته در بیت زیر را پیدا کنید و ارتباط تضمین را با قسمت های دیگر متن توضیح دهید.** **چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری‌سرشت شیوهٔ جنات تجری تحتها الانهار داشت**	**۰/۷۵**
۲۴	**تلمیح ، در کدامیک از ابیات زیر دیده می شود ؟ در مورد آن توضیح دهید .** **الف) بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت شور شیرین به سر هر که فتد ،کوهکن است** **ب) یکی گردیم در گفتار و در کردار و در رفتار زبان و دست و پا یک کرده خدمتکار هم باشیم»** **ج) چوگل گر خرده ای داری خدا را صرف عشرت کن که قارون را غلط ها داد سودای زر اندوزی**	**۱**
۲۵	**در بیت زیر لف و نشر را بیابید و نوع آ ن را بنویسید .** **اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت کشیدم ، از تو کشیدم ، شنیدم ، از تو شنیدم (اوستا)**	**۰/۷۵**
۲۶	**در کدام یک از ابیات زیر آرایه ی « تضاد» و در کدام بیت ، « تناقض » به کار رفته است؟ مشخّص کنید .** **الف) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای من در میان جمع و دلم جای دیگر است.** **ب) تو نه مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد دگران روند و آیند و تو هم چنان که هستی**	**۱**
۲۷	**در ترکیب مشخّص شده در بیت زیر ، چه آرایه ای به کار رفته و برای آن دلیل بیاورید .** **« دولت فقر خدایا به من ارزانی دار کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است»**	**۰/۵**

	د) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲۸	**سروده ی زیر از عارف قزوینی را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.** **« از اشک همه روی زمین زیر و زبر کن مشتی گرت از خاک وطن هست به سر کن** **غیرت کن و اندیشه ی ایامِ بَتَـــر کن اندر جلوی تیر عـــــدو، سینه سپر کن »** **الف) دو ویژگی زبانی این نوشته را بیابید** **ب)در بیت اول واژه های قافیه را بنویسید .** **پ) از میان کنایه های به کار رفته، یک نمونه بنویسید .** **ت) این شعر را از دیدگاه فکری بررسی کنید .**	**۰/۵** **۰/۲۵** **۰/۲۵** **۰/۵**
۲۹	**با توجّه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید .** **« ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند (محمّد تقی بهار)** **الف) یک مورد ویژگی ادبی در بیت مشخّص کنید .** **ب) در مصراع دوم کدام مورد ویژگی دستور تاریخی به کار رفته در مورد آن توضیح دهید .**	**۰/۲۵** **۰/۵**
۳۰	**متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید :** **« ننه، هان ! این زمین روی چیه ؟ روی شاخ گاو ؟ روی ماهی ، ماهی روی چیه،؟ روی‌آب ، آب روی چیه؟ وای وای ! الهی روده ات ببره ، چقدر حرف می زنی ؟! حوصله ام سر رفت ! آفتابه لگن شش دست ، شام وناهار هیچی!»** **الف- از ویژگی شعر عصر بیداری ،کاربرد زبان محاوره ای است . یک نمونه دراین شعر بیابید.** **ب- یک کنایه دراین نوشته بیابید که به شیوهٔ تمثیل رایج است .**	**۰/۲۵** **۰/۲۵**
۳۱	**نمونه زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید.** **اگر چه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف درتاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می کنیم که در مجاری سنهٔ ۱۳۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گزاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم چه آن بزرگ مرد از آن یکّه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. (ناظم الاسلام کرمانی)** **الف) دو ویژگی زبانی این نوشته را بنویسید.** **ب) این نوشته ، جز کدام نوع از انواع نوشته های این دوره است ؟** **الف) نمایش نامه نویسی ب) ترجمه ج) تحقیقات ادبی و تاریخی د روزنامه نگاری** **ج) دو ویژگی فکری نوشته را بیان کنید ؟**	**۰/۵** **۰/۲۵** **۰/۵**
	هر که با مرغ هوا دوست شود / خوابش آرام ترین خواب جهان خواهد بود (سهراب سپهری) **توفیق رفیق راهتان ایمان دوست**	